

Як впливає із наукової публікації вченого Кривцов І., правові основи регулювання звернення фізичних і юридичних осіб України у європейські органи правосуддя і необхідність приведення національного законодавства у відповідність до права Європейського Союзу, у тому числі і його прецедентної складової, констатують про вплив європейської судової практики на становлення правової системи України і створення умов проникнення в неї судового прецеденту, сформованого Судом ЄС, як одного із засобів інтеграції України в європейський простір [4].

Таким чином, в інтересах правосуддя, в інтересах судового захисту прав громадян, в інтересах утвердження законності в державі єдино правильним сьогодні є посилення процесуального статусу Верховного Суду, а саме ухвалювати прецедентні рішення по типових справах.

Отже, інтеграція України до світового співтовариства - головний чинник, що визначає тенденції подальшого розвитку національного права.

Список використаних джерел:

1. Шацька Б.І. Проблематика запровадження судового прецеденту в Україні в контексті судової реформи / Б.І. Шацька // Часопис Київського університету права. – 2010. - № 4. – с. 72-76.
2. Погрібний І.М. Судовий прецедент та його значення в процесі заповнення прогалин у законодавстві / І.М. Погрібний // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: матеріали конференції. – Л., 2009. – с. 24-26.
3. Дашковська О. Судовий прецедент і судова практика як джерела права / О. Дашковська // Вісник господарського судочинства. – 2012. - № 1. – с. 34.
4. Кривцов І.С. Чи є місце європейському судовому прецеденту у правовій системі України? / І.С. Кривцов // Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні: матеріали конференції. – Л., 2009. – с. 24-27.
5. Попов Ю.Ю. Прецедентне право у контексті загальнообов'язковості судових рішень та українські перспективи / Ю.Ю. Попов // Форум права. - 2010. - № 3. - с. 351-363.

**Аспірант юридичного факультету
Київського національного
університету імені Тараса
Шевченка, лейтенант Національної
поліції України**

Теремцова Олена Миколаївна

АКТУАЛЬНЕ ПИТАННЯ ПРИЗНАЧЕННЯ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ РОЗБУДОВИ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ

Необхідність теоретичного узагальнення, систематизації та певного переосмислення нагромаджених юридичною наукою уявлень про ціннісні (так би мовити, соціально-сутнісні) властивості держави; вироблення особливого категоріально-методологічного апарату дослідження цінності держави; формулювання теоретичних положень про основні тенденції розвитку соціально-змістовних властивостей держави в умовах розбудови правової держави та в інтересах суспільства; з'ясування співвідношення між цінністю держави, як явища, і, правами та свободами людини, як ціннісними пріоритетами держави.

Питання призначення держави в сучасних умовах досліджувалися у працях видатних вчених аналізу наукових проблем (зокрема сутності, форми, змісту, функцій, походження держави) у працях Андрусяка Т.Г., Волинки К.Г., Динника М.А., Копейчикова В.В., Котюка В.О., Лосевої А.Ф., Лободи Ю.П., Шемшученка Ю.С та інших авторів.

Держава є одним із найважливіших явищ організаційного характеру у суспільстві. Й тому протягом століть вчені намагалися дати визначення поняття цього явища та розкрити його сутність.

Держава є центральним інститутом влади в суспільстві і концентрованим здійсненням цієї владою політики. Розуміння держави являє собою одну з найбільш складних проблем юридичної

науки. Теорія держави охоплює три групи генетичних і функціональних проблем, пов'язаних з трисединою основою походження, формування й існування держави: суспільною; класовою; політико-правовою та організаційно-структурною основою державної діяльності.

Залежно від акценту на одній із цих основ склалися три різні підходи до вивчення і дослідження держави: політико-філософський і політико-науковий; класовий; правовий та організаційно-структурний [3, с. 16].

Таким чином, виділяють три підходи політичних відносин, які охоплює держава, а отже, три її основні завдання, функції: організаційна, керівна, яка має на меті загальні цілі - збереження і життєдіяльності, досягнення «загального блага», єдності, встановлення порядку регулювання взаємовідносин держави і народу, нації, етносу; специфічна функція панування і пригноблення, і в цьому розумінні держава виступає не тільки, як засіб боротьби і підкорення, але й як джерело конфліктів у відносинах між класами та держави і класів; і не менш специфічна функція «юридичної держави» – створювати правову систему й управляти нею, регулювати роботу державного апарату і відносини держави і суспільства зі всіма притаманними йому суспільними відносинами (соціальними, економічними, правовими та ін.). [3, с. 6]

Отже, зі всього вищезазначеного виникає питання про сутність та соціальне призначення держави неодноразово порушувалося в право творчості діячів суспільної думки світового рівня протягом всього розвитку світової історії, що не може не привертати увагу як майбутнього правознавця, так і просто пересічної особи.

Таким чином, автором зроблено висновки:

По – перше: держава як і право взаємодіє з іншими соціальними регуляторами (політикою, мораллю, звичаями).

По – друге: держава регулює суспільні відносини, виховує громадян, охороняє культурні цінності.

По – третє: сутність сучасної соціальної, демократичної, правової держави полягає в тому, що вона є знаряддям досягнення в соціально неоднорідному суспільстві соціального компромісу й згоди.

По – четверте: суспільство як колективний суб'єкт пізнає свою власну сутність і виражає знання про неї в певних об'єктивних формах (інституціях, утвореннях).

По – п'яте: автор повністю підтримує думку вченого Лободи Ю.П., що сутністю держави вважається система найбільш істотних зв'язків, відносин, властивостей та тенденцій розвитку, що забезпечують якісну визначеність держави як явища певного роду.

По – шосте: одним із істотних зв'язків, що складають сутність держави (а саме: її зв'язок із суспільством, у процесі якого (зв'язку) вона задовільняє певні соціальні потреби), може бути виділений окремо і розглядатися як відносно самостійний структурний елемент сутності держави.

Список використаних джерел:

1. Конституція України. Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. // Верховна Рада України; Конституція, (відомості Верховної Ради України (ВВР)), 1996, № 30, ст. 141); – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: – <http://zakon2.rada.gov.ua>.
2. Котюк В.О. Загальна теорія держави і права. – К.: Атіка, 2005 – 592 с.
3. Лобода Ю.П. Цінність держави як її соціальна сутність (теоретико-методологічні аспекти дослідження). Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук – Одеса, 2001, – 27 с. – с. 6.
4. Правознавство [Текст] : підручник / ред. В. В. Копейчиков. – 7-ме вид., стер. – К.: Юрінком Інтер, 2003. – 736 с.

Доцент кафедри теорії права та держави юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка к.ю.н.